

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

RUDNIKA MRKOG UGLJA „ZENICA“ D.O.O.

za 2016. godinu

Broj: 09-65/17

Sarajevo, avgust 2017. godine

SADRŽAJ

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II.	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	4
III.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	6
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	7
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	8
6.1	BILANS USPJEHA	8
6.1.1	Prihodi	8
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	8
6.1.1.2	Ostali prihodi	9
6.1.1.3	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	9
6.1.1.4	Prihodi po osnovu ispravke greške iz ranijih godina.....	9
6.1.2	Rashodi	9
6.1.2.1	Poslovni rashodi	9
6.1.2.2	Finansijski rashodi	11
6.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	12
6.1.3	Finansijski rezultat.....	12
6.2	BILANS STANJA.....	12
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	12
6.2.2	Tekuća sredstva.....	15
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	15
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	16
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	17
6.2.3	Kapital.....	17
6.2.4	Obaveze.....	18
6.2.4.1	Dugoročne obaveze	18
6.2.4.2	Kratkoročne obaveze	19
6.2.4.3	Pasivna vremenska razgraničenja	20
6.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	20
6.2.6	Vanbilansna evidencija	21
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	21
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	21
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	21
7.	JAVNE NABAVKE.....	22
8.	OSTALI NALAZI	22
8.1	Sudski sporovi.....	22
8.2	Potencijalne obaveze.....	23
9.	KOMENTAR.....	23
IV.	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	24
	<i>Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2016. godine.....</i>	<i>25</i>
	<i>Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine .....</i>	<i>27</i>
	<i>Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2016. godine.....</i>	<i>29</i>
	<i>Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2016. godine .....</i>	<i>31</i>

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Rudnika mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica za 2016. godinu**, koji obuhvataju: Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda, Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period, Izvještaj o novčanim tokovima - Izvještaj o tokovima gotovine, Izvještaj o promjenama na kapitalu i Bilješke uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Rudnika mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Bilješkama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Rudnika mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica** ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor takođe, ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za negativno mišljenje :

1. **Na dan 31.12.2016. godine, kao ni na datume prethodnih izvještaja, Društvo nije izvršilo mjerenje nadoknadiive vrijednosti sredstava u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi sadašnje vrijednosti 86.853.177 KM može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda (tačka 6.2.1 Izvještaja);**

2. Iskazane zalihe rovnog uglja u iznosu 2.110.580 KM, veće su od njihove nadoknadive vrijednosti od 1.202.687 KM, jer nisu vrednovane u skladu sa zahtjevima MRS 2 – Zalihe, po kom se zalihe vrednuju po nižoj od sljedeće dvije vrijednosti – nabavnoj vrijednosti (cijeni koštanja) ili neto prodajnoj vrijednosti. Minimalni efekat odstupanja utvrđen na osnovu raspoloživih podataka je 907.893 KM, što je imalo za posljedicu da su zalihe i finansijski rezultat precijenjeni a troškovi podcijenjeni za navedeni iznos (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);
3. Društvo je na poziciji Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanku poslovanja iskazalo građevine i opremu sadašnje vrijednosti 146.245.896 KM, koja ne ispunjava zahtjeve standarda MSFI 5 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje, kojim su jasno definisani kriteriji koji trebaju biti zadovoljeni da bi se dugotrajna imovina namijenjena prodaji klasifikovala kao kratkotrajna imovina. Navedeno je imalo za posljedicu da na rekvalificiranu imovinu nije obračunavana amortizacija od 2011. godine, čime su podcijenjeni troškovi i a precijenjen finansijski rezultat (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);
4. Društvo je na kraju godine izvršilo rezervisanja za sudske sporove 910.969 KM, iako se prema prezentiranoj dokumentaciji i procjeni pravne službe na izvjesne sudske sporove odnosi 15.634.902 KM što nije u skladu sa zahtjevima MRS 37 – Rezervisanja za potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Navedeni iznos rezervisanja nije dovoljan, jer je značajan broj sporova okončan (tačka 6.2.4.3. Izvještaja);
5. Društvo je za 2016. godinu iskazalo gubitak u poslovanju u iznosu od 20.265.337 KM. Akumulirani gubitak ranijeg perioda je 124.253.658 KM, što zajedno sa gubitkom izvještajne godine čini 70% osnovnog kapitala Društva. Kratkoročne obaveze na dan 31.12. 2016. godine iskazane su 139.225.756 KM (od čega se na poreze i doprinose po osnovu isplaćenih plata zaposlenima odnosi 93.666.710 KM), a tekuća imovina (bez imovine namijenjene prodaji) iskazana je 4.164.824 KM. Ovakav izuzetno težak finansijski položaj Društva ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu njegove sposobnosti da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u Zabilješkama uz finansijske izvještaje u skladu sa MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (tačka 6.5 Izvještaja).

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u Osnovi za negativno mišljenje, finansijski izvještaji **Rudnika mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica**, ne prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i kapitala na dan 31.12.2016. godine, rezultat poslovanja, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- **Organi upravljanja (Skupština i Nadzorni odbor) moraju poduzeti aktivnosti u cilju sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.**

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima **Rudnika mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica za 2016. godinu** sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Rudnika mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica**, je takođe odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i

informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti¹. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Rudnika mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica** za 2016. godinu prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za negativno mišljenje

1. Društvo nije uplaćivalo pripadajuće poreze i doprinose (PIO, zdravstvo i nezaposlenost) na isplaćene plate u 2016. godini u iznosu od 12.465.970 KM kako je definisano članom 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH; članom 11. Zakona o doprinosima, članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakona o porezu na dohodak i članom 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak. Društvo ni prethodnih godina nije uplaćivalo doprinose i poreze na isplaćene plate tako da ukupno neuplaćene obaveze za poreze i doprinose na dan 31.12.2016. godine iznose 93.666.710 KM. (tačka 6.2.4.2. Izvještaja);
2. Regres za godišnji odmor isplaćen je u ukupnom iznosu 1.732.974 KM (odnosno 907 KM po zaposleniku). Na razliku između oporezivog i neoporezivog dijela isplaćenog regresa obračunati su porezi i doprinosi, ali isti nisu uplaćeni u skladu sa Zakonom o doprinosima (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);
3. Društvo nije provodilo postupke javnih nabavki u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu pravilnog odabira postupka nabavke i izbjegavanja dijeljenja predmeta nabavki u ukupnom iznosu 677.104 KM i u dijelu planirane i ugovorene visine nabavke u ukupnom iznosu 98.908 KM (tačka 7. Izvještaja).

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u Osnovi za negativno mišljenje, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Rudnika mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica** za 2016. godinu nisu u skladu, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Sarajevo, 11.08.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

¹ Novi ISSAI 4000 je usvojen u decembru 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriterij za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o rudarstvu FBiH;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima,
- Opšti kolektivni ugovor za teritoriju FBiH,
- Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH.

III. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica (u daljem tekstu Društvo) osnovano je 1880. godine. Nakon brojnih statusnih promjena Društvo je registrovano kao Društvo sa ograničenom odgovornošću na osnovu Rješenja Opštinskog suda Zenica broj: U/I-483/99. od 27.05.1999. godine u 100% vlasništvu Federacije BiH.

Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine br. 12/09 od 14.01.2009. godine o prenosu udjela Federacije BiH u rudnicima uglja na JP Elektroprivreda BiH d.d.-Sarajevo izvršen je prenos 100 % udjela Federacije BiH u Društvu na JP Elektroprivreda BiH d.d.-Sarajevo. Društvo je zadržalo dotadašnji oblik organizovanja i ostalo samostalni privredni subjekt, a JP Elektroprivreda BiH (u daljem tekstu: Vladajuće društvo) na osnovu vlasništva vrši vlasnička i ostala upravljačka prava i ima status Vladajućeg društva Koncerna Elektroprivreda BiH.

Shodno tome, 25.09.2009. godine, Skupština Društva donijela je Statut kojim je izvršena promjena vlasnika udjela, promjena firme Društva i statusa, utvrđena organizacija Društva, i druge promjene. Društvo je upisano u registar Opštinskog suda u Zenici Rješenjem broj: 043-0-Reg-09-000992 dana 19.10.2009. godine pod nazivom JP Elektroprivreda BiH d.d.-Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o.-Zenica i u 100% je vlasništvu JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo. Zadnjim Rješenjem Opštinskog suda u Zenici o izmjenama podataka od 23.12.2016. godine kapital Društva iznosi 207.271.666,55 KM i isti je usaglašen sa iznosom iskazanim u knjigovodstvenim evidencijama Društva.

Osnovna djelatnost Društva je vađenje lignita, koje se obavlja u tri jamska kopa :Stara jama, Raspotočje i Stranjani, a prerada uglja se vrši u pogonu Separacija.

Unutrašnja organizacija i način rada Društva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji na koji je Nadzorni odbor dao saglasnost 28.01.2011. godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva, uređen je način rada i rukovođenja Društvom, te opis radnih mjesta. Sistematizovano je 1.608 radnih mjesta, a na dan 31.12.2016. godine bilo je 1.477 zaposlenih, od čega 1366 zaposlenika na neodređeno vrijeme, 94 na određeno vrijeme i 17 pripravnika. Od ukupnog broja zaposlenih je 307 invalida II kategorije i 15 invalida rada II kategorije, koji privremeno nisu radno angažovani uslijed nemogućnosti rasporeda na odgovarajuće poslove i radne zadatke.

Organi upravljanja u Društvu su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava koju čine direktor i tehnički direktor.

Društvom rukovodi direktor Nisvet Topalović, imenovan dana 01.04.2016. godine na mandatni period od 4 godine. U vrijeme obavljanja konačne revizije isti je smijenjen 31.03.2017. godine i na tu funkciju imenovan je vršilac dužnosti Nevzet Vrškić.

Nadzorni odbor se sastoji od tri člana i čine ga: Remzija Gušić – predsjednik, Fikret Talić- član i Edin Lapandić – član, imenovani Odlukom Skupštine Društva 30.03.2016.godine na mandatni period od 4 godine. U 2016. godini Nadzorni odbor je održao 29 sjednica i isti je na sjednici održanoj 26.05.2016. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju Društva za 2015. godinu, te Prijedlog odluke uputio na prethodnu saglasnost Vladajućem društvu.

Skupština Društva je u 2016. godini održala 15 sjednica na kojima su predsjedavajući bili ovlašteni predstavnici 100% vlasnika kapitala (Elektroprivrede BiH d.d.). Na sjednici održanoj 09.12.2016. godine Skupština je donijela Odluku o neusvajanju Izvještaja o poslovanju Društva za 2015. godinu i Odluku kojom se ne usvaja prijedlog odluke o pokriću gubitka za 2015. godinu.

Sjedište Društva je u Zenici, u ulici Stjepana Radića broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2016. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja plana. Revizijom će se procijeniti da li

rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od decembra 2016. godine do maja 2017. godine, sa prekidima.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) prvi put vrši finansijsku reviziju Društva.

Reviziju finansijskih izvještaja Društva za 2016. godinu izvršila je revizorska kuća KPMG B-H d.o.o. za reviziju i suzdržala se od davanja mišljenja na finansijske izvještaje.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva utvrđena Statutom, detaljno je razrađena Pravilnikom o radu, u okviru kojeg je posebno uređena i sistematizacija poslova i radnih mjesta.

Društvo je usvojilo značajan broj internih akata i pisanih pravila kojima su u najvećem dijelu uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, u skladu sa propisanim i dodijeljenim ovlaštenjima. Međutim, utvrđeno je da sistem internih kontrola nije uspostavljen u svim procesima poslovanja i to u dijelu: donošenja rebalansa plana poslovanja, zbog značajnih odstupanja planiranih i ostvarenih pozicija; nije vršena procjena vrijednosti stalnih sredstava u skladu sa MRS 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava; zalihe nisu vrednovane u skladu sa MRS 2- Zalihe; imovina namijenjena prodaji nije vrednovana u skladu sa MSFI 5 - Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja; nisu vršena rezerviranja po aktuelnim sudskim sporovima i po osnovu obaveze za obnovu zemljišta korištenog za vađenje uglja u skladu sa MRS 37 - Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva; iznajmljena imovina nije klasificirana u skladu sa MRS 40 – Ulaganja u nekretnine; Društvo nema vlasništvo nad svim nekretninama koje koristi i koje su iskazane u poslovnim knjigama; plate se isplaćuju bez uplate doprinosa na i iz plata, već duži vremenski period, što nije u skladu sa Zakonom o doprinosima; regres je isplaćen bez pravnog osnova, mimo odredbi Opšteg kolektivnog ugovora za teritoriju FBiH, odredbe Zakona o javnim nabavkama nisu dosljedno primjenjivanje, popis imovine i obaveza nije izvršen u skladu sa zakonskim propisima

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Interna revizija

Statutom Društva i Ugovorom o vođenju poslova između Vladajućeg društva i Zavisnog Društva RMU Zenica od 16.11.2009. godine definisano je da poslove interne revizije Društva obavlja Odbor za internu reviziju i Odjel za internu reviziju Vladajućeg društva. U skladu sa Programom rada za 2016. godinu Odjel za internu reviziju Vladajućeg društva u 2016. godine obavljao je revizije: finansijskih izvještaja po

polugodišnjem i godišnjem obračunu za 2016. godinu, postupaka javnih nabavki u 2015. godini, nekretnina-postojanja, vlasništva i evidentiranja na dan 31.12.2015. godine. U Izvještajima su konstatovane nepravilnosti, date su preporuke za njihovo otklanjanje, ali nismo se uvjerali da su ispoštovane, jer se značajan dio preporuka ponavlja već duži period.

Preporuka:

- **Postupiti po preporukama Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Trogodišnji plan poslovanja za period 2016.-2018. godina usvojen je od strane Skupštine 19.2.2016. godine, uz prethodnu saglasnost Vladajućeg društva. Osnova za izradu trogodišnjeg plana poslovanja su Pravilnik o planiranju i Smjernice za izradu trogodišnjeg plana.

Osnovna polazišta za izradu trogodišnjeg plana poslovanja između ostalog su: elektroenergetski bilans Vladajućeg društva za planski period, ciljevi i strateška opredjeljenja Koncerna, dugoročni plan razvoja sa stratejskim planom.

Godišnji plan poslovanja za 2016. godinu, nije donesen posebno, a niti posebno usvojen, nego kao dio trogodišnjeg plana poslovanja koji se odnosi i na 2016. godinu.

Trogodišnjim planom poslovanja obuhvaćeni su prihodi, rashodi, kapitalna ulaganja sa izvorima finansiranja, tekuće i investiciono održavanje, plan nabavke i plan ljudskih resursa.

Planom predviđene kategorije ostvarene su u sljedećim iznosima:

KM						
R. br.	Polozicija	Ostvareno u 2015. god.	Plan za 2016. god.	Ostvareno u 2016. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	35.126.096	58.555.913	32.716.981	93	56
II	Rashodi	56.950.131	57.238.133	52.982.318	93	93
III	Dobit ili (Gubitak) (I-II)	(21.824.035)	1.316.780	(20.265.337)	-	-

Društvo je iskazalo ukupne prihode 32.716.981 KM, što je za 25.838.932 KM ili 44% manje u odnosu na planirane, a 7% manje u odnosu na prethodnu godinu. Razlozi za značajno odstupanje ostvarenih od planiranih prihoda su kako je navedeno u Izvještaju o poslovanju za 2016. godinu: manja ukupno ostvarena proizvodnja kao i lošiji kvalitet uglja (puno jalovine).

Ukupno ostvarena proizvodnja uglja u 2016. godini je 313.194 tona, što je 64% od ukupno planirane proizvodnje. Lošiji kvalitet uglja imao je za posljedicu nižu prodajnu cijenu, a što ima direktan uticaj na ostvareni prihod.

Ukupno ostvareni rashodi za 2016. godinu iskazani su 52.982.318 KM, što je u odnosu na planirane manje za 4.255.815 KM ili 7%, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 7%.

Iako je došlo do značajnog odstupanja ostvarenih od planiranih pokazatelja, Društvo nije sačinilo Rebalans plana, što je bila obaveza u skladu sa članom 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, kojim je regulisano da će Plan poslovanja za period za koji je donesen predstavljati osnov poslovnih aktivnosti u pogledu onih pitanja koja sadrži.

Uprava Društva nije dostavila usvojeni Trogodišnji plan poslovanja Uredu za reviziju institucija u FBiH, što je bila dužna u skladu sa članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH:

Preporuke:

- **Uprava Društva treba na godišnjem osnovu razmotriti plan poslovanja te u slučaju potrebe, a u skladu sa njegovim ciljevima, revidirati i usaglasiti plan poslovanja radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže član 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**
- **Trogodišnji plan poslovanja dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**

Godišnji finansijski izvještaji za 2016. godinu koji obuhvataju Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period, Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na dan, Izvještaj o novčanim tokovima-izvještaj o tokovima gotovine, Izvještaj o promjenama u kapitalu i Bilješke uz finansijske izvještaje Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	01.01. - 31.12.2016.	01.01. - 31.12.2015.
PRIHODI	32.716.981	35.126.096
Poslovni prihodi	31.912.750	33.771.787
Prihodi od prodaje učinaka	23.445.696	25.741.764
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	8.184.304	7.728.866
Ostali poslovni prihodi	282.750	301.157
Finansijski prihodi	2.882	36.909
Ostali prihodi i dobici	603.699	346.596
Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	64.509	-
Prihodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina	133.141	238
Prihodi iz osnova prodaje i usklađivanja imovine namijenjene prodaji	-	970.566

Računovodstvenim politikama, usklađenim sa zahtjevima iz standarda, uređene su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Prihodi se priznaju u trenutku obavljanja usluga kada je značajan dio rizika i koristi od vlasništva prešao na kupca, te kada je vjerovatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi i iznos prihoda se može pouzdano izmjeriti.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su 31.912.750 KM, a čine ih prihodi od prodaje učinaka, prihodi od aktiviranja ili potrošnje roba i učinaka i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su 23.445.696 KM, a odnose se na prihode od prodaje uglja povezanim pravnim licima (Elektroprivreda BiH) 10.682.767 KM i prihode od prodaje uglja trećim licima 12.421.428 KM. Cijene uglja po asortimanima (kocka, orah, grah i sitni ugalj) i toplotnim vrijednostima u KJ/KG utvrđene su Odlukom o cijenama i uslovima prodaje uglja za veleprodaju, maloprodaju i izvoz koju je donio Nadzorni odbor 07.08.2014. godine. Prema odluci jedinična cijena sitnog uglja kalorične vrijednosti preko 12.500 KJ/KG iznosi 6,50 KM/GJ (bez PDV-a). Navedenom Odlukom je definisano da se cijena i kvalitet uglja za Vladajuće društvo (Elektroprivreda BiH) utvrđuju posebnim ugovorom u skladu sa važećim Ugovorom o vođenju poslova između Vladajućeg društva i Društva. Ugovorima je definisana jedinična cijena toplote u uglju od 5 KM/GJ. Društvo je na osnovu sklopljenih Ugovora sa Vladajućim društvom u toku 2016. godine isporučilo 173.088 tona sitnog uglja po prosječnoj cijeni od 61,72 KM/t. Također, Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o cijenama i uslovima prodaje uglja od 29.01.2016. godine definisano je da se i prema Arcelor Mittal d.o.o. Zenica cijena utvrđuje posebnim ugovorom, s tim da osnovna cijena ne može biti niža od 6,4 KM/GJ. Društvo je na osnovu narudžbenica od 20.01.2016. godine i 03.02.2016. godine isporučilo Arcelor Mittalu u toku 2016. godine 97.500 tona sitnog uglja po cijeni od 6,4 KM/GJ. Fakturisanje je vršeno dekadno. Društvo je sa ostalim većim kupcima (kantonalna bolnica Zenica, Toplane Tešanj, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta - grijanje za škole, Udruženje penzionera Zenica) sklapalo Ugovore po cijenama iz Odluke o cijenama i uslovima prodaje uglja i vršilo dekadno fakturisanje. Za sve ostale kupce ugalj je isporučivan na osnovu narudžbenice i avansnog plaćanja, uz fakturisanje po isporuci uglja.

Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka iskazani su 8.184.304 KM i odnose se na oprihodovani dio plata i naknada radnika (plate i topli obrok) koji su angažovani na izvođenju radova na investicionim

projektima Društva. Naime, na kraju svakog mjeseca sačinjava se pregled utrošenih sati rada angažovanih radnika na investicionim projektima, na osnovu čega se utvrđuje iznos plata i naknada koji povećavaju vrijednost investicija. S druge strane prilikom knjiženja obračuna plata iznos navedenih plata i naknada se zajedno sa ostalim platama knjigovodstveno evidentira na troškove i obaveze.

Navedeni način evidentiranja plata i naknada radnika, koji su angažovani na investicionim projektima u vlastitoj režiji fiktivno uvećava i prihode i troškove Društva.

Preporuka:

- **Izdatke za plate i naknade radnika, koji su angažovani na izvođenju radova na investicionim projektima (investicije u vlastitoj režiji), evidentirati u okviru investicija u toku i obaveza po osnovu neto plata i naknada plata i obaveza za doprinose na plate i naknade plata.**

Ostali poslovni prihodi iskazani su 282.750 KM i sastoje se od prihoda od izdavanja zemljišta i objekata u zakup 97.478 KM i ostalih prihoda (novčane kazne, prekoračenje troškova telefona i sl.) 185.272 KM.

6.1.1.2 Ostali prihodi

Ostali prihodi i dobici iskazani su 603.699 KM i odnose se na prihode po osnovu ukidanja rezervisanja 562.349 KM; od prodaje zemljišta 25.676 KM, prihodi od otpisa obaveza komitentima 11.842 KM; naplaćenih otpisanih potraživanja 1.965 KM, te dobitke od prodaje materijala 1.867 KM. Najveće učešće imaju prihodi od ukidanja rezervisanja koji se odnose se na ranije izvršena rezervisanja po sudskim sporovima koji su u 2016. godini isplaćeni, umanjani za vrijednost spora, ili je povučena tužba.

6.1.1.3 Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava

Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti imovine iskazani su 64.509 KM i odnose se na povećanje vrijednosti opreme, sitnog inventara i kancelarijskog namještaja u hotelu „Rudar“ po procjeni sudskog vještaka.

6.1.1.4 Prihodi po osnovu ispravke greške iz ranijih godina

Prihodi iz osnova ispravki greške iz ranijih godina iskazani su 133.141 KM i odnose se na više obračunati beneficirani radni staž u prethodnim godinama 96.261 KM i ranije knjižena Rješenja za komunalne naknade u iznosu 36.880 KM, koja su u 2016. godini stornirana iz razloga što su izdata nova Rješenja.

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima za 2016. godinu iskazani su rashodi 52.982.318 KM, sa sljedećom strukturom:

	01.01.-31.12.2016.	01.01.-31.12.2015.
RASHODI	52.982.318	56.950.131
Poslovni rashodi:	51.289.474	50.431.941
Materijalni troškovi	4.590.024	5.084.710
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	37.665.149	35.408.163
Troškovi proizvodnih usluga	253.372	311.187
Amortizacija	7.431.440	7.790.190
Troškovi rezervisanja	718.172	561.036
Nematerijalni troškovi	1.484.702	1.291.867
Povećanje/smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	(853.385)	(15.234)
Finansijski rashodi	229.251	1.205.763
Ostali rashodi i gubici	1.463.593	5.312.427

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su 51.289.474 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 857.533 KM, a čine ih:

Materijalni troškovi 4.590.024 KM, koji se odnose na utrošene sirovine i materijal 2.520.908 KM, električnu energiju i gorivo 996.529 KM, utrošeni rezervni dijelovi 856.406 KM i otpis sitnog inventara, ambalaže i auto guma 216.181 KM.

Troškovi plaća i ostalih primanja iskazani su 37.665.149 KM, u odnosu na prethodnu godinu veći su za 2.256.986 KM ili 6%. Povećanje troškova plaća rezultat je evidentiranja oporezivog dijela toplog obroka i regresa na poziciji plaća zaposlenika.

	KM	
	01.01.-31.12.2016.	01.01.-31.12.2015.
TROŠKOVI PLATA I DRUGA PRIMANJA ZAPOSLENIH	37.665.149	35.408.163
Troškovi plaća	31.516.156	28.002.983
Troškovi službenih putovanja i stručno usavršavanje zaposlenih	6.477	2.796
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih	5.991.677	7.275.105
Troškovi naknada članovima odbora	43.090	38.633
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	107.750	88.646

Obračun plata i naknada regulisan je Kolektivnim ugovorom u oblasti rudarstva u Federaciji BiH, Pravilnikom o radu, Sistematizaciji radnih mjesta i Metodologiji vrednovanja radnih mjesta, te pojedinačnim ugovorima o radu zaposlenika. Odluku o utvrđivanju vrijednosti satnice i normi za obračun plata radnika Uprava Društva donosi mjesečno. Osnovna plata uvećana je za iznos od 100 KM na osnovu Odluke uprave iz aprila 2011 godine. Također, Društvo isplaćuje i stimulaciju od 10% (za jamske radnike) i 5% za ostale zaposlenike. Za ovu stimulaciju nema posebne odluke.

Plate Uprave regulisane su Odlukom o kriterijima za utvrđivanje plata i drugih prava članova Uprave Društva, koju je donio Nadzorni odbor 30.8.2012.

Mjesečna neto plata generalnom direktoru utvrđena je u visini 3,8 prosječnih mjesečnih neto plata isplaćenih u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca, a izvršnom direktoru u visini 3,5. Tako utvrđene plate uvećavaju se za visinu minulog rada što je predviđeno članom 5. stav 2. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim preduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH. ("Sl. novine FBiH", broj: 12/09).

Prosječno isplaćena neto plata u Društvu u 2016. godini iznosila je 960 KM. Najviša neto plata isplaćena u mjesecu decembru je 4.170 KM, a najniža 338 KM.

Društvo prilikom isplate plata zaposlenima, obračunava pripadajući porez i doprinose, ali ih ne uplaćuje (što je pojašnjeno u tački 6.2.4.2. Izvještaja).

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su 5.991.677 KM, a čine ih:

	KM	
	01.01.-31.12.2016.	01.01.-31.12.2015.
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	5.991.677	7.275.105
Topli obrok	3.929.668	4.741.062
Troškovi prevoza u uposlenika	634.574	552.703
Troškovi regresa uposlenika	606.407	1.219.881
Izdaci za otpremnine i jubilarne naknade (Dan rudara)	706.047	628.346
Izdaci za novčane pomoći	107.363	118.042
Naknada za stručno usavršavanje i stručnu literaturu	7.617	15.071

U okviru ovih troškova najznačajniji su: naknada za topli obrok, naknada troškova prevoza, troškovi regresa, nagrada za Dan rudara i isplaćene otpremnine.

Naknada za topli obrok isplaćena je zaposlenima u visini od 15 KM, a od novembra 2016. godine 14 KM po danu. Neoporezivi dio toplog obroka iskazan je 3.929.668 KM, a oporezivi dio 883.077 KM (od avgusta 2016. isplata toplog obroka na dnevnoj osnovi preko 1% prosječne plaće isplaćene u FBiH je oporeziva). Na navedeni iznos Društvo je obračunalo pripadajući porez i doprinose ali ih nije uplatilo.

Društvo je u 2016. godini na osnovu Odluke direktora od 07.10.2016. godine isplatilo regres za godišnji odmor svim zaposlenicima koji su u toku 2016. godine stekli pravo na godišnji odmor u iznosu od 907 KM po zaposlenom. Na poziciji troškova regresa iskazan je neoporezivi dio regresa 606.407 KM,

a razlika oporezivog regresa 682.768 KM iskazana je na troškovima plata za koji su obračunati pripadajući porez i doprinosi, ali isti nisu uplaćeni.

Regres za godišnji odmor je isplaćen na osnovu Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH koji nije usaglašen sa članom 14. Opšteg kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine kojim je definisano da se naknada za regres može isplatiti pod uslovom da poslodavac nije prethodnu poslovnu godinu završio sa gubitkom.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju iskazane su 333.000 KM. Na ime nagrade za Dan rudara svim zaposlenim isplaćeno 373.046 KM (250 po zaposlenom), na osnovu Odluke o visini i kriterijima za Dan rudara koji je donio Direktor Društva 09.12.2016. godine.

Na više obračunate i isplaćene naknade za topli obrok i regres od zakonski utvrđenih neoporezivih iznosa obračunati su pripadajući porezi i doprinosi ali isti nisu uplaćeni. Oporezivi dio toplog obroka i regresa iskazani su u okviru plaća zaposlenika, pa nam nisu prezentirani podaci o ukupno iskazanim ovim troškovima. Na temelju raspoloživih podataka, izračunali smo da samo oporezivi dio toplog obroka i regresa iznosi preko 2, 6 miliona KM.

Imajući u vidu činjenicu da Društvo posluje sa gubitkom i da se nalazi u veoma teškoj finansijskoj situaciji, smatramo da nije primjereno ni opravdano isplaćivati regres za godišnji odmor, te da nije primjereno i opravdano isplaćivati naknadu za topli obrok veći od zakonski utvrđenih neoporezivih iznosa.

Preporuka:

- ***Preispitati opravdanost isplate regresa obzirom da se Društvo nalazi u teškoj finansijskoj situaciji i da je prethodne godine poslovalo sa gubitkom, a ostala primanja zaposlenih reducirati shodno realnim mogućnostima Društva.***

Troškovi naknada članovima odbora i komisija iskazani su 43.090 KM i čine troškovi naknada članovima Nadzornog odbora 26.040 KM, članovima stručne komisije Federalnog ministarstva rudarstva i energije 17.050 KM. Zakonom o platama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja Institucija u FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH (Sl. Novine FBiH broj 12/09) je regulisano da predsjedniku Nadzornog odbora pripada mjesečna naknada u visini od jedne prosječne neto plate po isplaćene u Federaciji BiH u prethodna 3 mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Članovima Nadzornog odbora ta naknada iznosi 80% naknade predsjednika Nadzornog odbora.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su 107.750 KM i čine naknade po osnovu ugovora o djelu. Predmet ovih ugovora najvećim dijelom je izrada projektne dokumentacije po različitim projektima. Ugovori su zaključeni najvećim dijelom sa vanjskim saradnicima.

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 253.372 KM. U okviru proizvodnih usluga značajni su troškovi usluga tekućeg i investicionog održavanja 196.544, troškovi transportnih usluga 30.733 KM.

Troškovi amortizacije iskazani su 7.431.440 KM. Obračunava se linearnom metodom otpisa, tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine. Zemljište i sredstva u pripremi se ne amortizuju.

Troškovi rezerviranja iskazani su 718.172 KM, a odnose se na rezerviranja za privredne sudske sporove i sporove iz radnog odnosa. Troškovi rezerviranja za privredne sporove iznose 443.328 KM, dok je rezerviranje za sudske sporove iz radnog odnosa iskazano 278.844 KM.

Nematerijalni troškovi iskazani su 1.484.702 KM i za 13% su viši u odnosu na prethodnu godinu.

U okviru nematerijalnih troškova najznačajniji su: troškovi neproizvodnih usluga (usluge projektovanja, naučno istraživanje, komunalne naknade, troškovi revizije i slično) 746.737 KM, troškovi poreza, naknada i taksi 588.342 KM, premije osiguranja imovine i zaposlenih 62.833 KM, troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga 49.876 KM, troškovi platnog prometa 16.879 KM, troškovi reprezentacije 14.542 KM.

6.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su 229.251 KM, a odnose se najvećim dijelom na redovne i zatezne kamate po kreditima banaka 114.571 KM i rashodi po osnovu kamate dobavljačima po sudskim rješenjima i vansudskim poravnanjima 82.205 KM.

6.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su 1.463.593 KM a najvećim dijelom odnose se na rashode po osnovu: naknade štete radnicima i stanovništvu 704.227 KM; ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja 383.345 KM; gubici od umanjenja vrijednosti sirovina i materijala 86.170 KM; ispravki grešaka iz prethodnih godina 86.995 KM; privredni prestupi i prekršaji 47.545 KM, te gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava 38.590 KM.

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2016. godini iskazalo negativan finansijski rezultat (gubitak) u iznosu 20.265.337 KM. Međutim, iskazani gubitak bi bio daleko veći da je Društvo:

- zalihe rovnog uglja vrednovalo kako nalaže MRS 2-Zalihe (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);
- obračunalo amortizaciju na dugotrajnu imovinu (nabavne vrijednosti 294.514.183 KM), a koju je mimo kriterija MSFI 5, rekvalificiralo kao imovinu namijenjenu prodaji (tačka 6.2.2.1.Izvještaja),
- izvršilo rezervisanja za izvjesne sudske sporove u skladu sa MRS 37-Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (tačke 6.2.4.3. i 8.2. Izvještaja).

Uprava Društva je 27.02.2017. godine donijela Prijedlog Odluke o prijedlogu pokriva gubitka za 2016. godinu za potrebe predaje finansijskih izvještaja ovlaštenoj instituciji, kojom se gubitak iskazuje kao nepokriveni do donošenja Odluke Skupštine Društva.

U Odluci je navedeno da će konačnu odluku o prijedlogu pokriva gubitka za 2016. godinu donijeti Skupština Društva. Skupština Društva do okončanja revizije Skupština Društva nije održala sjednicu, te nije razmatrala prijedlog pokriva gubitka.

Ovde je potrebno istaći da Skupština Društva nije usvojila Izvještaj o poslovanju Društva za 2015. godinu iz sljedećih razloga: nije ostvarena planirana proizvodnja uglja; nisu ostvareni planirani radovi na užoj i široj pripremi u jamama; povećana je proizvodna cijena uglja u odnosu na planiranu; ostvaren negativan finansijski rezultat u poslovanju, te u revizorskom izvještaju vanjskog revizora dato je suzdržano mišljenje zbog velikog broja primjedbi.

Skupština Društva nije dala ni saglasnost na prijedlog Odluke o pokriva gubitka za 2015. godinu, koju je podnio Nadzorni odbor.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	92.776.429	87.894.335
Nematerijalna sredstva	6.931	15.250
Nekretnine, postrojenja i oprema	86.853.177	81.686.924
Investicijske nekretnine	5.902.463	6.178.303
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	13.858	13.858

Stalna sredstva iskazuju se po nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, pojedino stalno sredstvo iskazuje se po njegovom trošku nabavke, umanjeno za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja, ako postoje.

Nematerijalna stalna sredstva iskazana su 6.931 KM (nabavna vrijednosti 41.590 KM, ispravka vrijednosti 34.659 KM), a odnosi se na licence za postojeći softver.

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazane su 86.853.177 KM (nabavna vrijednost 320.732.039 KM, ispravka vrijednosti 233.878.862 KM) i predstavljaju najveći dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini date su u sljedećoj tabeli:

KM

Opis	Zemljišta	Građevinski Objekti	Postroj. i oprema	Alati, pog. i kan.nam.	Transp. sredstva	Mat.sr. u pripremi	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Nabavna vrijednost							
	na dan 31.12.2015.	29.469.405	204.229.304	52.064.538	1.804.414	6.057.838	14.851.433	308.476.932
	direkt. poveć. u 2016.		100	21.612	42.796		12.317.590	12.382.098
	prenos sa pripreme		10.722.674	891.755	1.747		(11.616.176)	0
	otuđenje i rashod.	(68.538)		(47.781)	(10.672)			(126.991)
	Ostalo							0
	na dan 31.12.2016.	29.400.867	214.952.078	52.930.124	1.838.285	6.057.838	15.552.847	320.732.039
2	Akumul. Amortizacija							
	na dan 01.01.2016.	-	176.757.039	44.665.556	1.369.960	3.997.453		226.790.008
	amortizacija za 2016.		5.147.797	1.569.287	123.236	306.961		7.147.281
	otuđenje i rashod.			(47.781)	(10.646)			(58.427)
	na dan 31.12.2016.	0	181.904.836	46.187.062	1.482.550	4.304.414	0	233.878.862
3	Neto knjigov. vrijedn.							
	na dan 01.01.2016.	29.469.405	27.472.265	7.398.982	434.454	2.060.385	14.851.433	81.686.924
	na dan 31.12.2016.	29.400.867	33.047.242	6.743.062	355.735	1.753.424	15.552.847	86.853.177

Zemljište je iskazano 29.400.867 KM, a odnose se na zemljišta jamskih kopova, građevinska, poljoprivredna, šumska i zemljišta za ostale namjene. U 2016. godini izvršena je prodaja zemljišta u vrijednosti 68.538 KM. Zemljište se u poslovnim knjigama iskazuje po jedinstvenoj cijeni od 13,46 KM/m² u skladu sa Odlukom direktora Društva iz 2011. godine. Navedena cijena je utvrđena na osnovu odluka donesenih od strane Općine Zenica.

Građevinski objekti iskazani su 33.047.242 KM (nabavne vrijednosti 214.952.078 KM, ispravke vrijednosti 181.904.836 KM), a čine ih zgrade uprave i administracije, radionice, hale, rudarski objekti, mostovi, kolosjeci i skretnice, zgrada hotela Rudar i doma rudara. Povećanje od 10.722.674 KM se odnosi na prenos sa investicija u toku okončanih radova na izgradnji novih, rekonstrukciji i sanaciji postojećih otkopnih polja u jamama. Najveće stavke odnose se na izradu prostorija za otvaranje glavnog ugljenog sloja u jami „Raspotočje“ 10.439.335 KM i izgradnja rudničke trafostanice u pogonu „Raspotočje“ 238.925 KM. Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je za obračunatu amortizacije u 2016. godini.

Postrojenja i oprema iskazani su 6.743.062 KM (nabavne vrijednosti 52.930.124 KM; ispravke vrijednosti 46.187.062 KM). Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 891.755 KM se odnosi najvećim dijelom na prenos sa investicija, opreme za jamu „Raspotočje“: signalno govorna komunikacija u jami 302.374 KM, elementi trakastog transportera 106.756 KM, dvoetažno rezonantno sito 217.872 KM, plosnato čelično uže 43.680 KM, transformatorska stanica za jamske bušilice 29.700 KM. Direktno povećanje od 21.612 KM odnosi se povećanje vrijednosti opreme u hotelu „Rudar“ po procjeni sudskog vještaka (kancelarijska oprema, računari, kase, frižideri, bojleri telefonska centrala i sl.). Smanjenje na poziciji postrojenja i opreme izvršeno je za obračunatu amortizaciju u 2016. godini 1.559.287 KM i rashodovanja po popisu zastarjele, neispravne i dotrajale opreme 47.781 KM.

Alati, pogonski i kancelarijski namještaj iskazani su 355.735 KM (nabavne vrijednosti 1.838.285 KM; ispravke vrijednosti 1.482.550 KM), a čine ih razni specijalni aparati (mjerni i kontrolni instrumenti, laboratorijski instrumenti), pogonski i skladišni namještaj, kancelarijski namještaj, i ostali krupni inventar. Povećanje na ovoj poziciji u iznosu 42.796 KM se odnosi na povećanje vrijednosti alata, pogonskog, skladišnog i kancelarijskog namještaja u hotelu „Rudar“ po procjeni sudskog vještaka. Smanjenje vrijednosti alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja u 2016. godini izvršeno je za obračunatu amortizaciju 123.236 KM i za rashodovanje po popisu zastarjelog, neispravnog i dotrajalog alata i namještaja 47.781 KM.

Transportna sredstva iskazana su 1.753.424 KM (nabavne vrijednosti 6.057.838 KM; ispravke vrijednosti 4.304.414 KM), a čine ih putnički automobili, kombi vozila, teretna i vučna vozila, priključna vozila- prikolice, lokomotive, auto cisterne i ostala transportna sredstva. Smanjenje vrijednosti transportnih sredstava u 2016. godini izvršeno je za obračunatu amortizaciju 306.961 KM

Nekretnine, postrojenja i opreme u pripremi iskazane su 15.552.847 KM. Ukupna ulaganja u materijalna sredstva u pripremi u 2016. godini iskazana su 12.317.590 KM, od čega je Vladajuće društvo

izvršilo ulaganja investicionih sredstava u iznosu od 8.918.948 KM po osnovu Odluka o povećanju osnovnog kapitala u Društvu. Navedenim Odlukama utvrđena je struktura ulaganja na način da je utvrđen iznos za izmirivanje obaveza prema dobavljačima za nabavku opreme i repromaterijala i iznos obaveza za plate zaposlenicima koji su radili na investicionim projektima. Najznačajnije investicije odnose se na Dopunske rudarske projekte istražnih radova otvaranja i pripreme novog otkopnog kopa u jami „Stara jama“ u iznosu od 6.599.248 KM, izrada prostorija otvaranja i pripreme otkopnih polja u jami „Stranjani“ 2.308.085 KM, izrada prostorija otvaranja i pripreme novog otkopnog polja u jami „Raspotočje“ 2.741.670 KM. U 2016. godini aktivirano je 11.616.176 KM ukupno započelih investicija koje se najvećim dijelom odnose na izradu prostorija za otvaranje glavnog ugljenog sloja u jami „Raspotočje“.

Investicijske nekretnine iskazane su 5.902.463 KM (nabavne vrijednosti 15.394.151 KM; ispravke vrijednosti 9.491.688 KM), a čine ih građevinski objekti dati u najam i to: hotel „Rudar“ sadašnje vrijednosti 5.459.287 KM, Dom rudara 202.366 KM, poslovni prostor u ulici Šerbin sokak 20.569 KM i poslovni prostori u ulici Aska Borića 220.241 KM. Za navedene poslovne prostore sklopljeni su ugovori o zakupu, osim za hotel „Rudar“. Naime, navedeni hotel koji je u vlasništvu Društva do juna 2014. godine izdavan je preduzeću 21. decembar Zenica, koje je nakon toga prestalo sa radom. U više navrata Društvo je pokušavalo izdati navedeni hotel ali bezuspješno, obzirom da se radi o objektu u koji su potrebna značajna ulaganja.

Obzirom da se hotel ne izdaje od polovine 2014. godine, potrebno je preispitati opravdanost iskazivanja istog na poziciji investicijskih nekretnina iz razloga što ne zadovoljava zahtjeve MRS 40- Ulaganja u nekretnine paragraf 5. prema kojem je definisano da ulaganje u nekretnine je nekretnina koju vlasnik ili najmoprimac u finansijskom najmu drži kako bi ostvario prihode od najma ili radi porasta njene tržišne vrijednosti ili oboje, a ne radi: njenog korištenja u proizvodnji ili nabavci dobara ili usluga ili u administrativne svrhe; ili prodaje u sklopu redovnog poslovanja. Društvo nije vršilo test na umanjenje investicijskih nekretnina u skladu sa MRS-36. – Umanjenje vrijednosti sredstava.

Preporuka:

- **Na poziciji investicijskih nekretnina iskazivati nekretnine koje zadovoljavaju zahtjeve MRS 40- Ulaganja u nekretnine.**

Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva iskazana su 13.858 KM, a odnose se na spomenike kulture na koje se ne obračunava amortizacija.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po utvrđenim minimalnim stopama preuzetim iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije;“ a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda. Stope amortizacije date su u sljedećoj tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna sredstva	5	20
Građevinski objekti	od 10 do 80	10 – 1,25
Ppostrojenja i oprema	od 2 do 40	50 -2,5
Ostala oprema	od 3 do 5	33,33 – 20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa, kao ni ranijih godina, nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS 36–Umanjenje imovine.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo ne raspolaže bazom podataka za praćenje nekretnina niti raspolaže podacima o ukupnom broju nekretnina na koje se odnosi imovinsko - pravna problematika, odnosno koliko je građevinskih objekata sa zemljištem u vlasništvu Društva; koliko je građevinskih objekata i zemljišta na kojima nisu riješeni imovinsko - pravni odnosi.

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom nad poslovnim objektima (hotel Rudar, Centralna stanica i Dom rudara), na kojima su upisana založna prava u korist ASA Banke po osnovu Ugovora o dugoročnim kreditima, kao instrumenti obezbjeđenja plaćanja procjenjene vrijednosti 6.478.073 KM.

Preporuke:

- **Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine;**
- **Sačiniti bazu podataka o nekretninama kako bi Društvo raspolagalo podacima o ukupnom broju nekretnina sa kojim raspolaže kao i statusu vlasništva nad istim, te u skladu sa tim intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.**

6.2.2 Tekuća sredstva
6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
ZALIHE	148.577.603	147.935.603
Sirovine i materijal	211.771	416.912
Gotovi proizvodi	2.110.580	1.257.195
Osnovna imovina namijenjena prodaji	146.245.896	146.245.896
Dati avansi	9.356	15.600

Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se zalihe početno vrednuju po nabavnoj vrijednosti uključujući prateće troškove dovođenja zaliha na lokaciju i sadašnje stanje. Međutim, u materijalnom knjigovodstvu sve zalihe vode se po planskim cijenama jer, prema izjavi odgovornih osoba, postojeći program ne podržava ispravan unos pojedinačnih nabavnih cijena i praćenje izlaza po prosječnoj cijeni.

Zalihe sirovina i materijala iskazane su 211.771 KM, a sastoje se iz zaliha sirovina i materijala 67.428 KM, zaliha rezervnih dijelova 145.690 KM, zaliha autoguma i sitnog inventara 5.627 KM i odstupanja od cijene sirovina i materijala (6.974 KM). Navedeno odstupanje predstavlja utvrđenu razliku između planske cijene po kojoj se zalihe vode i cijene koštanja.

Gotovi proizvodi iskazani su 2.110.580 KM, a odnose se na zalihe rovnog uglja koje su iskazane po planskoj cijeni od 98,93 KM. U navedenom iznosu iskazano je i odstupanje planske cijene od proizvodne cijene (cijene koštanja) u iznosu od 586.930 KM. Planska cijene se svake godine unosi u Plan poslovanja Društva, bez posebne procedure za način formiranja iste. Obračun zaliha se radi dva puta godišnje (po polugodišnjem i godišnjem obračunu), pri čemu se utvrđuje odstupanje planske od cijene koštanja. Cijena koštanja u 2016. godini iznosila je 137,04 KM /t i ista je utvrđena na osnovu stvarnih proizvodnih troškova i proizvedene količine uglja. Odstupanje od cijene gotovih proizvoda iskazano je 586.930 KM, a rezultat je većih troškova proizvodnje u odnosu na plansku cijenu. Ovde je potrebno istaći da je u Izvještaju o poslovanju za 2016. godinu iskazana prosječna prodajna cijena uglja 78,09 KM/t, što je znatno niže u odnosu na plansku cijenu tj. cijenu po kojima je u finansijskim izvještajima iskazana zaliha uglja na kraju godine, korigovana za cijenu koštanja.

Iskazane zalihe rovnog uglja u iznosu od 2.110.580 KM veće su od njihove neto nadoknadive vrijednosti 1.202.687 KM (zaliha na dan 31.12.2016. godine 15.401,29 t pomnoženo sa prosječnom prodajnom cijenom 78,09). Minimalni efekat odstupanja utvrđen na osnovu raspoloživih podataka je 907.893 KM.

Ovakav način vrednovanja zaliha nije u skladu sa zahtjevima MRS 2 - Zalihe paragraf 9. po kom se zalihe vrednuju po nižoj od sljedeće dvije vrijednosti – nabavnoj vrijednosti (cijeni koštanja) ili neto prodajnoj vrijednosti, što je imalo za posljedicu da su zalihe i finansijski rezultat precijenjeni za 907.893 KM, a troškovi (rashodi) manje iskazani za navedeni iznos.

Navedeni način evidentiranja zaliha daje mogućnost prikrivanja dijela gubitka iz poslovanja. Ukupan prihod ostvaren u 2016. godini iskazan je 32.716.981 KM, a samo troškovi plata i drugih primanja zaposlenih 37.665.149 KM (u tački 6.1.2.1. Izvještaja, gdje smo skrenuli pažnju na neprimjerene isplate regresa i toplog obroka većeg od zakonski neoporezivog iznosa). Prosječna prodajna cijena uglja u 2016. godini iskazana je 78,09 KM/t, a cijena koštanja 137,04 KM/t.

Preporuke:

- **Organi upravljanja (Skupština i Nadzorni odbor) moraju poduzeti aktivnosti da se uradi dublja analizu ovako lošeg poslovanja Društva.**
- **Zalihe vrednovati u skladu sa zahtjevima MRS 2 - Zalihe paragraf 9. po kojem se zalihe vrednuju po nižoj od sljedeće dvije vrijednosti – nabavnoj vrijednosti (cijeni koštanja) ili neto prodajnoj vrijednosti, kako bi iskazane zalihe i finansijski rezultat bio istinit i fer;**
- **Utvrđiti jasno definisane kriterije za utvrđivanje planskih cijena kako ne bi dolazilo do značajnih odstupanja između planske i prodajne cijene uglja.**

Osnovna imovina namijenjena prodaji iskazana je 146.245.896 KM (nabavne vrijednosti 294.514.183 KM; ispravke vrijednosti 148.268.287 KM), a odnosi se najvećim dijelom na građevine i opremu površinskog kopa „Mošćanica“ na kojem se već duži period ne eksploatiše uglj, a čija su sredstva u najvećem dijelu devastirana. Navedena imovina je 2006. godine prenesena sa kategorije stalnih sredstava na stalna sredstva van upotrebe, a 2011. godine na dugotrajnu imovinu namijenjenu prodaji. Međutim, navedena imovina ne ispunjava zahtjeve MSFI 5 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja. Ovim Standardom, definisani su kriteriji koji trebaju biti zadovoljeni da bi se dugotrajna imovina namijenjena prodaji klasifikovala kao kratkotrajna imovina, a oni su:

- raspoloživost za trenutnu prodaju u postojećem stanju;
- obavljanje prodaje unutar jedne godine od datuma bilansa;
- prodaja mora biti vrlo vjerovatna (treba postojati plan za prodaju imovine, pokrenuti aktivni program pronalaženja kupca i izvršenja plana, te aktivno nuditi imovinu po opravdanoj cijeni u odnosu na tekuću fer vrijednost imovine).

Navedeni Standard nalaže da se imovina koja zadovoljava kriterije mjeri po nižoj cijeni između knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, što Društvo prilikom preklasifikacije nije uradilo. Također, nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su poduzete aktivnosti u dijelu donošenja plana za prodaju imovinu kojom bi se pokrenule aktivnosti pronalaženja kupaca i prodaja izvršila unutar jedne godine od datuma bilansa kao je definisano navedenim standardom.

Društvo na ovoj poziciji već duži niz godina evidentira imovinu značajne sadašnje vrijednosti, koja ne ispunjava zahtjeve standarda MSFI 5- Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja, a na navedenu imovinu ne obračunava amortizaciju, što ima za posljedicu da su troškovi tekućeg, a i prethodnih perioda značajno podcijenjeni, a finansijski rezultat precijenjen. Efekte na finansijske izvještaje nismo mogli utvrditi.

Preporuke:

- **Imovinu namijenjene prodaji vrednovati u skladu sa MSFI 5 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja, kako bi i imovina i finansijski rezultat bili realno iskazani.**
- **Poduzeti aktivnosti kako bi sačinio Plan za prodaju imovine kojim bi se pokrenule aktivnosti pronalaženja kupaca i izvršenja plana prodaje, te aktivno nudila imovina po opravdanoj cijeni u odnosu na tekuću fer vrijednost.**

Dati avansi iskazani su 9.356 KM i odnose se na avanse za nabavku roba i usluga.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	90.563	184.187
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)	77.215	155.865
Transakcijski računi (u stranoj valuti)	-	15.333
Blagajna-domaća valuta	2.501	2.142
Plemeniti metali	10.847	10.847

Gotovina i ekvivalenti gotovine odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajni.

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su slijedeća kratkoročna potraživanja:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	1.742.541	2.124.892
Kratkoročna potraživanja	1.734.759	2.121.771
Potraživanja od prodaje	1.372.956	1.762.286
Druga kratkoročna potraživanja	361.803	359.485
Potraživanja za PDV	7.785	3.121

Struktura potraživanja od prodaje data je u sljedećoj tabeli:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Potraživanja od prodaje	1.372.956	1.762.286
Kupci – povezana pravna lica	212.913	164.301
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca povezanih pravnih lica)	(121.952)	(108.267)
Ostali kupci u zemlji	1.526.992	1.943.039
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca)	(244.996)	(236.787)

Potraživanja od prodaje iskazana su 1.372.956 KM i odnose se najvećim dijelom na potraživanja po osnovu isporučenog uglja. Sva navedena potraživanja odnose se na potraživanja do godinu dana, obzirom da je Računovodstvenim politikama Društva i Uputstvom o utvrđivanju, praćenju i vođenju sumnjivih i spornih potraživanja utvrđeno da se potraživanja preko 365 dana prenose na sumnjiva i sporna potraživanja. Navedenim Uputstvom je također, definisano da se za sva potraživanja starija od 90 dana šalju opomene pred tužbu, a po isteku godine dana pokretaju se postupci utuženja. Na datum 31.12.2016. godine najveća nenaplaćena potraživanja od kupaca su: Arcelor Mittal d.o.o. Zenica 931.406 KM, Kantonalna bolnica Zenica 212.258 KM, Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Bila 114.300 KM i Ministarstvo za obrazovanje, nauku i kulturu Zenica 64.100 KM.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u istom iznosu kao i sumnjiva i sporna potraživanja 366.948 KM, što potvrđuje da se prilikom prenosa redovnih potraživanja na sumnjiva i sporna, istovremeno vrši i korekcija rezultata poslovanja, na teret rashoda. U 2016. godini izvršena je ispravka vrijednosti potraživanja na teret rashoda u iznosu od 23.859 KM, a naplaćeno je ranije ispravljenih potraživanja 1.965 KM.

Iz pregleda sačinjenog od strane Društva vidljivo je da od ukupno iskazanih ispravljenih potraživanja na povezana pravna lica (rudnike u sastavu Koncerna) odnosi 121.952 KM, a na ostale kupce 244.996 KM. Od ispravljenih potraživanja od ostalih kupaca vansudsko poravnanje je pokrenuto za dva kupca čija potraživanja iznose 90.152 KM, utuženo je deset kupaca u iznosu od 93.505 KM, a za dvadeset kupaca čija potraživanja iznose 61.339 KM nema dokaza da je pokrenut bilo kakav postupak naplate.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su 361.803 KM i odnose se na potraživanja od Zavoda zdravstvenog osiguranja za bolovanje preko 42 dana.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa slijedećom strukturom:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
KAPITAL	101.698.460	113.044.850
Osnovni kapital	207.604.862	198.685.915
Statutarne i druge rezerve	38.612.593	38.612.593
Gubitak ranijih godina	(124.253.658)	(102.429.623)
Gubitak izvještajne godine	(20.265.337)	(21.824.035)

Osnovni kapital iskazan je 207.604.862 KM i sastoji se od kapitala stečenog :

- ranijim unosom imovine 172.884.187 KM,
- dokapitalizacijom Vladajućeg društva za investicije u periodu od 01.01.2010. do 31.12.2016. godine 34.718.675 KM, od čega se na 2016. godinu odnosi 8.918.947 KM;
- uplatom kod preregistracije u 2000. godini 2.000 KM.

Uvidom u zadnje Rješenje o izmjenama podataka u sudskom registru od 02.03.2017. godine, upisani osnovni kapital odgovara osnovnom kapitalu iskazanom u finansijskim izvještajima.

Statutarne i druge rezerve iskazane su 38.612.593 KM i odnose na rezerve po finansijskoj konsolidaciji rudnika 28.643.580 KM, rezerve po osnovu otpisanih predratnih obaveza za kredite 9.965.971 KM i rezerve po procjeni zlatnika 3.042 KM. Rezerve po osnovu finansijske konsolidacije rudnika odnose se na uplate Vlade FBiH po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim приходima u periodu od 2009. do 2015. godine (Službene novine FBiH br.81/08) po osnovu izmirenja obaveza za PIO i poreza na plaću do 31.12.2008. godine. Zakonom je također, definisano da će se sredstva koja Federacija ulaže u konsolidaciju rudnika uglja knjižiti kao povećanje učešća državnog kapitala, koji je ranije umanjivan usljed iskazanih gubitaka u poslovanju. Navedena ulaganje Vlade FBiH nije registrovano u sudskom registru kao povećanje kapitala Društva. Iskazane rezerve po osnovu otpisanih predratnih obaveza za kredite 9.965.971 KM odnose se na prijeratne kredite kod Privredne banke Sarajevo. Po preporuci eksterne revizije 2009. godine evidentirane dugoročne obaveze isknižene su korist kapitala, nakon dobivene konfirmacije od Privredne banke Sarajevo, kojom je potvrđeno da Društvo ne koristi, niti ima obaveza po kreditima kod navedene banke.

Akumulirani gubitak prethodnih godina iskazan je 124.253.658 KM, što zajedno sa gubitkom izvještajne godine od 20.265.337 KM čini 70% osnovnog kapitala Društva. **Ovakav izuzetno težak finansijski položaj Društva ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu njegove sposobnosti da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.**

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su sljedeće obaveze:

	31.12.2016.	31.12.2015.
OBAVEZE	140.577.710	124.339.020
Dugoročne obaveze	1.351.954	2.011.981
Kratkoročne obaveze	139.225.756	122.327.039
Kratkoročne finansijske obaveze- kratkoročni dio kredita	115.895	111.846
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	6.688.917	6.735.436
Primljeni avansi	18.655.120	14.416.199
Obaveze prema dobavljačima	10.367.514	8.768.896
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	2.414.480	2.368.452
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	100.262.389	89.126.877
Ostale obaveze	721.391	799.283
Pasivna vremenska razgraničenja	910.969	755.147

6.2.4.1 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su 1.351.954 KM, a čine ih: dugoročne obaveze po kreditima preostale na dan 31.12.2016. godine 693.256 KM, za koje je Društvo sklopilo ugovor sa IKB d.d. Zenica. Sa bankom Društvo ima sklopljena tri nenamjenska ugovora za obrtna sredstva u ukupnom iznosu 1.900.000 KM. Ugovoreni period otplate bio je 36 mjeseci sa kamatnom stopom od 8,25% do 8,5%. Dati su instrumenti obezbjeđenja kredita: 12 mjenica sa mjeničnom izjavom; hipoteka na Poslovni objekat Hotel Rudar procijenjene vrijednosti 4.451.326 KM i hipoteka na Poslovni objekat Dom rudara u Zenici procijenjene vrijednosti 525.338 KM

Ba ovoj poziciji iskazane su i pozajmice od Vladajućeg društva, preostali dio na dan 31.12.2016. godine 658.689 KM, za koje je Društvo potpisalo ugovore o pozajmici. Pozajmice su odobrene na rok od 60 mjeseci, sa namjenom finansiranja obaveza po osnovu poticajnih otpremnina i realizacije zaključenih sporazuma o prestanku ugovora o radu.

6.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su 139.225.756 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 16.898.717 KM ili 14%.

Kratkoročne finansijske obaveze 115.895 KM, a odnose se na kratkoročni dio dugoročnih obaveza po kreditu.

Ostale kratkoročne finansijske obaveze iskazane su 6.688.917 KM, a odnose se na obaveze nastale po Ugovoru o međusobnim odnosima pravnih lica nastalih statusnom promjenom rudnika uglja „Srednja Bosna“ d.o.o. Kakanj potpisanog 1. aprila 1999. godine. Obaveza prema RMU Kakanj iznose 5.605.516 KM, RMU Breza 1.067.567 KM, a prema RMU Gračanica 15.833 KM. Dana 26. decembra 2006. godine potpisan je Sporazum o moratoriju međusobnih potraživanja i obaveza, uz saglasnost resornog ministarstva, za pravna lica nastala ovom statusnom promjenom, do 1. januara 2010. kada su obaveze u cijelosti dospjele.

Primljeni avansi iskazani su 18.655.120 KM i odnose se na avanse primljene od Vladajućeg društva za isporuke uglja. Potrebno je naglasiti da je početno stanje na ovoj poziciji iskazano u iznosu od 14.303.809 KM, u toku godine, Društvu je uplaćeno dodatnih 4.931.099 KM, a pravdanje avansa tokom godine izvršeno je samo 716.484 KM. Na osnovu naprijed navedenog, isporuke nisu vršene u skladu sa primljenim avansima, a avansna sredstva su se koristila za izmirenje tekućih obaveza.

Obaveze prema dobavljačima iskazane su 10.367.514 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 1.598.618 KM. Prema prezentiranoj starosnoj strukturi 25,8 % (2.675.205 KM) od ukupnih obaveza je dospjelo na naplatu prije više od 12 mjeseci.

Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su 2.414.480 KM. Najvećim dijelom ih čine obaveze po osnovu neto plata i toplog obroka za decembar 2016. godine 2.311.341 KM, obaveze za otpremnine u iznosu od 86.667 KM, obaveze za isplatu pomoći od 14.615 KM.

Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine iskazane su 100.262.389 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 11.135.512 KM ili 12,5%. Struktura obaveza za ostale poreze i druge dadžbine je sljedeća:

	KM	
	01.01.-31.12.2016.	01.01.-31.12.2015
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	100.262.389	89.126.877
Obaveze za doprinose na/iz plata	91.660.368	81.446.190
Obaveze za porez na platu i ostale poreze u vezi plata	2.006.342	1.426.932
Obaveze za korištenje gradskog građevinskog zemljišta	2.807.833	2.623.353
Obaveze za poreze prema državi	2.340.329	2.340.329
Obaveze za PDV	711.447	596.592
Obaveze za korištenje šuma, vode i komore	609.614	586.449
Obaveze za kamate po Rješenju poreske uprave	81.303	71.695
Obaveze za poreze i doprinose na ostala primanja	40.416	35.337
Ostale obaveze	4.737	-

Obaveze za doprinose na/iz plata iskazane su 91.660.368 KM, a odnose se na obaveza za PIO 43.554.785 KM., obaveza za doprinose za zdravstvo 41.538.675 KM i obaveze za doprinose za nezaposlene 6.566.908 KM. Sve obaveze su iz perioda 2008.-2016. godina. Društvo nije sklopilo sporazum sa Federalnim Ministarstvom finansija – Porezna Uprava FBiH o plaćanju dospjelih obaveza u ratama. Ove obaveze se izmiruju samo za zaposlene prilikom odlaska u penziju.

Društvo prilikom isplate plaća zaposlenima ne vrši uplatu pripadajućih poreza i doprinosa, što nije u skladu sa članom 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH; članom 11. Zakona o doprinosima i članu 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Preporuka:

- **Prilikom isplate plata zaposlenima vršiti isplatu i pripadajućih poreza i doprinosa u skladu sa članom 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH; članom 11. Zakona o doprinosima i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, članom 23. Pravilnika o načinu**

obračunavanja i uplate doprinosa, Zakona o prezu na dohodak i članom 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak.

Obaveze za porez na platu i ostale poreze u vezi plata iskazane su 2.006.342 KM i odnose se najvećim dijelom na obaveze za porez na plate 476.127 KM, obaveze za posebne naknade za zaštitu od nesreća 847.432 KM i obaveze za opću vodnu naknadu od 669.773 KM.

Obaveze za koncesije i korištenje građevinskog zemljišta iskazane su 2.807.833 KM i odnose se na obračunatu, a neuplaćenu naknadu za korištenje građevinskog zemljišta. Ova naknada se obračunava u skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH (Sl. novine FBiH 67/05) i Odluke o građevinskom zemljištu Grada Zenica.

Obaveze za poreze prema državi iskazane su 2.340.329 KM i najvećim dijelom se odnose na obaveze za porez na dodatna primanja (do 31.12.2008.god. u iznosu od 1.096.467 KM, obaveze za porez na promet usluga (za period 2000.-2005.) u iznosu od 965.342 KM.

Obaveze za korištenje šuma, vode i komore iskazane su 609.614 KM i odnose se na naknade za vode 374.580 KM i naknade za korištenje šuma 232.473 KM.

Ostale obaveze iskazane su 721.391 KM i najvećim dijelom se odnose na obaveze po osnovu sudskih presuda za povrede na radu 524.019 KM, obaveze po osnovu ugovora o djelu 183.019 KM.

6.2.4.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Obračunata rezervisanja po sudskim sporovima su iskazana 910.969 KM i odnose se na rezervisana sredstva po privrednim sporovima 451.628 KM i rezervisanja za ostale sudske sporove (najvećim dijelom iz radnog odnosa) 459.341 KM. Prema podacima nadležne službe, protiv Društva su pokrenuti sudski sporovi u ukupnom iznosu od 17.952.244 KM, od čega se prema procjeni pravne službe na izvjesne sudske sporove odnosi 15.634.902 KM.

Na osnovu naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Društvo izvršilo rezervisanja po aktuelnim sudskim sporovima u skladu sa zahtjevima MRS 37 - Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.

Preporuka:

- ***Rezervisanja po aktuelnim sudskim sporovima vršiti u skladu sa MRS 37 - Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi se izbjegle materijalno značajne greške i kako bi finansijski izvještaji po svim bitnim pitanjima prikazala istinito i objektivno finansijski položaj i rezultat poslovanja Društva.***

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Direktor Društva je Odlukom od 05.12.2016. godine imenovao Centralnu popisnu komisiju na nivou Društva i istom Odlukom su formirane i pojedinačne komisije za popis. Radi provođenja popisa Direktor je 25.12.2016. godine donio Uputstvo o redovnom godišnjem popisu sredstava i obaveza kojim su propisani vrijeme provođenja popisa, organizacija i plan popisa. Centralna popisna komisija je 16.01.2017. godine sačinila Elaborat o popisu sredstava i obaveza na dan 31.12.2016. godine (u daljem tekstu Elaborat). U prilogu Elaborata su pregledi stanja imovine, zaliha, potraživanja i obaveza (popisne liste) i pregledi stavki za otpis. Nadzorni odbor je 24.02.2017. godine donio Odluku o usvajanju Elaborata o godišnjem popisu za 2016. godinu. Konstatovane razlike iskazane u Elaboratu, knjigovodstveno su evidentirane. Uvidom u navedeni Elaborat i Izvještaje popisnih komisija konstatovali smo sljedeće:

- Prilikom popisa investicija u toku popisne komisije su samo popisale po organizacionim dijelovima projekte koji se vode na ovoj poziciji bez konstatovanja stanja investicija, od kada ista datira i pojašnjenja statusa investicija i spremnosti za aktiviranje i upotrebu;
- Prilikom popisa sumnjivih i spornih potraživanja komisija je samo sačinila spisak dužnika sa iznosima na osnovu knjigovodstvenih evidencija bez datog obrazloženja i mišljenja o istima;
- Popisna Komisija nije konstatovala za koje stavke potraživanja i obaveza nisu obezbijeđeni izvještaji o saglasnosti salda (IOS-i), kako bi se utvrdila validnost iskazanog stanja potraživanja i obaveza;

Na osnovu naprijed navedenog, ne možemo potvrditi da je Društvo popis imovine i obaveza izvršilo u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- ***Popis imovine i obaveza, kao i usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem na datum bilansa u potpunosti vršiti u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

6.2.6 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je 15.365.937 KM, a odnosi se na:

- hipoteke na imovinu 6.478.073 KM;
- bjanko akceptirane mjenice 4.852.016 KM;
- primljene garancije 2.681.172 KM;
- sadašnju vrijednost buldozera koji se nalazi na remontu u Kruševcu još od 1991. godine u iznosu od 1.098.076 KM;
- stanovi 225.198 KM;
- hipoteka na zemljište 31.402 KM.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni novčani primici 4.007.514 KM i ukupne novčane isplate 4.101.138 KM, što za rezultat ima negativan novčani tok od 93.624 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2016. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama su usklađene sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 –Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtijeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja jer menadžment pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije procijenio sposobnost Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju u skladu sa tačkom 25 MRS 1 - – Prezentacija finansijskih izvještaja. Naime, **Društvo je za 2016. godinu iskazalo gubitak u poslovanju u iznosu od 20.265.337 KM. Akumulirani gubitak ranijeg perioda je 124.253.658 KM, što zajedno sa gubitkom izvještajne godine čini 70% osnovnog kapitala Društva. Kratkoročne obaveze na dan 31.12. 2016. godine iskazane su 139.225.756 KM (od čega se na poreze i doprinose po osnovu isplaćenih plata zaposlenima odnosi 93.666.710 KM), a tekuća imovina (bez imovine namjenjene prodaji) iskazana je 4.164.824 KM. Protiv Društva se vodi veliki broj sudskih sporova ukupne vrijednosti 15.634.902 KM. Osim navedenog Društvo prema članu 59. Zakona o rudarstvu FBiH, ima zakonsku obavezu da obnovi zemljište korišteno za vađenje rude tj. mora izvršiti konačnu sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoliša i otkloniti posljedice nastale pri izvođenju rudarskih radova, a za što nisu rezevisana sredstva. Također, Društvo ne uplaćuje nikakvu naknadu za vršenje eksploatacije uglja i nije zaključilo ugovor o koncesiji što predstavlja potencijalnu obavezu prema Zakonu o koncesiji. Ovakav izuzetno težak finansijski položaj Društva ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu njegove sposobnosti da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.**

Preporuka:

- ***Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 –Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtijeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.***

7. JAVNE NABAVKE

Društvo je u skladu sa trogodišnjim Planom poslovanja, 03.02.2016. godine donijelo Plan javnih nabavki za 2016. godinu kojim su planirane nabavke u ukupnom iznosu od 9.046.500 KM, od čega se na nabavke roba odnosi 7.326.500 KM, a na usluge 1.720.000 KM.

Prema prezentiranim podacima, u 2016. godini nakon 85 provedenih postupaka zaključeno je 85 ugovora o javnim nabavkama, u iznosu od 5.795.968 KM. Po osnovu provedenih otvorenih postupaka zaključeno je 24 ugovora u iznosu od 4.570.626 KM, 40 ugovora putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda u iznosu 876.663 KM, 2 pregovaračka postupka sa objavom obavještenja o nabavci 338.318 KM i 19 ugovora putem direktnog sporazuma 10.361 KM.

Revidirali smo 19 postupaka i procedura dodjele ugovora u 2016. godini u vrijednosti od 3.387.277 KM, od čega 11 ugovora dodijeljenih putem otvorenog postupka u iznosu 3.218.956 KM, 5 ugovora dodijeljenih putem konkurentskog zahtjeva u iznosu 162.057 KM i tri ugovora putem direktnog sporazuma 6.264 KM.

Uvidom u dokumentaciju postupaka provođenja određenih predmeta nabavki uočene su nepravilnosti kod sljedećih nabavki:

Kod **nabavke usluga prevoza radnika na posao i s posla** Planom nabavki za 2016. godinu predviđeno je provođenje dvije vrste postupaka (otvoreni i pregovarački) procijenjene vrijednosti 500.000 KM. Uvidom u realizovane postupke nabavki konstatovali smo da je Društvo u 2016. godini po ovom osnovu provelo šest postupaka i to: pregovarački postupak sa objavom obavještenja o nabavci u iznosu od 317.817 KM, četiri konkurentska postupka u ukupnom iznosu od 132.553 KM i jedan direktni sporazum u iznosu 2.718 KM. Ugovori su sklopljeni sa tri različita prevoznika. Navedeno nije u skladu sa članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama prema kojem ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka nabavke.

Kod **nabavke usluga izrade projektne dokumentacije za jamu „Raspotočje“** Planom nabavki procijenjena je vrijednost nabavke u iznosu od 10.000 KM, a ugovor sa najpovoljnijim ponuđačem sklopljen je u iznosu od 20.500 KM što je za 105% više u odnosu na planirana sredstva. Navedeno nije u skladu sa članom 69. stav 2. tačka e) Zakona o javnim nabavkama kojim je utvrđeno da se postupak nabavke obavezno mora poništiti u slučaju kada su cijene svih prihvatljivih ponuda znatno veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavku.

Preporuka:

- ***Postupke javnih nabavki provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu odabira postupka nabavke i izbjegavanja dijeljenja postupka nabavki i u okviru planirane i ugovorene visine nabavke.***

8. OSTALI NALAZI

8.1 Sudski sporovi

Prema podacima nadležne službe, protiv Društva su pokrenuti sudski sporovi u ukupnom iznosu od 17.952.244 KM, od čega se prema procjeni pravne službe na izvjesne sudske sporove odnosi 15.634.902 KM. Od navedenog iznosa do sada je isplaćeno po pravosnažnim presudama - rješenjima o izvršenju ili ugovorima o vansudskim poravnanjima 3.540.603 KM, tako da pretpostavljeni iznos sudskih sporova na dan 31.12.2016. godine iznosi 12.094.299 KM. Tužbe se odnose na tužbe zaposlenih po osnovu povreda na radu 934.979 KM, tužbe iz radnih odnosa po granskom kolektivnom ugovoru 68.131 KM, tužbe iz privrednih sporova 13.894.896 KM i ostale tužbe (potraživanja iz radnog odnosa, naknade za eksproprijaciju nekretnina i drugo) 736.896 KM.

Društvo je, prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2016. godine, pokrenulo 28 sudskih postupaka protiv trećih lica, sa tužbenim zahtjevom u iznosu od 1.062.621 KM, koji se odnose na tužbe po osnovu neplaćenog duga, tužbe radi naknade štete, tužbe radi neplaćanja zakupnine i sl.

8.2 Potencijalne obaveze

Prema članu 59. Zakona o rudarstvu FBiH, Društvo ima zakonsku obavezu da obnovi zemljište korišteno za vađenje rude tj. mora izvršiti konačnu sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoliša i otkloniti posljedice nastale pri izvođenju rudarskih radova. Na dan 31.12.2016. godine, kao ni prethodnih godina, Društvo nije rezervisalo obavezu za obnovu eksploatisane rude. Društvo je trebalo svake godine procijeniti iznos rezervisanja za vraćanje zemljišta u prvobitno stanje u skladu sa Zakonom o rudarstvu FBiH kao i u skladu sa zahtjevima Zakonskog okvira finansijskog izvještavanja u FBiH. Navedeno može imati uticaja i na finansijski rezultat Društva, a efekat istog nismo u mogućnosti procijeniti.

Ovdje je još potrebno istaći da Društvo ne uplaćuje nikakvu naknadu za vršenje eksploatacije uglja i da nije zaključilo ugovor o koncesiji, a Zakon o koncesiji ni federalni ni kantonalni nikoga ne isključuje od obaveze zaključenja ugovora o koncesiji. Član 18. Zakona o koncesiji ZDK propisuje da su naknade za koncesiju utvrđene ugovorom, prihod kantona i općine na čijem se području predmet koncesije nalazi.

Preporuka:

- ***Društvo treba na kraju svakog obračunskog perioda procijeniti i izvršiti rezervisanja u skladu sa članom 59. Zakona o rudarstvu FBiH i u skladu sa Zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u FBiH.***

9. KOMENTAR

Rudnik mrkog uglja Zenica d.o.o. Zenica se u ostavljenom roku očitovao na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2016. godinu, dopisom broj 14033/2017 od 11.08.2017. godine. U navedenom očitovanju su navedena neslaganja na date nalaze revizora, koji se odnose na: vrednovanje zaliha u skladu sa zahtjevima MRS 2 – Zalihe, knjigovodstvenog evidentiranja plata i naknada radnika angažovanih na investicionim projektima, pravilnog sačinjavanja Bilješki uz finansijske izvještaje, rezervisanja za sudske sporove i nalaza datih za provođenje postupaka javnih nabavki. Navedena obrazloženja i komentare nismo mogli prihvatiti, jer nisu data adekvatna obrazloženja niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza revizora. Nije moguće prihvatiti da se zalihe vrednuje u skladu sa zahtjevima MRS 2 – Zalihe, paragraf 9. po kom se zalihe vrednuju po nižoj od sljedeće dvije vrijednosti – nabavnoj vrijednosti (cijeni koštanja) ili neto prodajnoj vrijednosti jer su zalihe u knjigovodstvenim evidencijama iskazane po planskoj cijeni od 98,93 KM, a prema Izvještaju o poslovanju za 2016. godinu iskazana prosječna prodajna cijena iznosila je 78,09 KM, što je imalo za posljedicu da su zalihe i finansijski rezultat precijenjeni za 907.893 KM, a troškovi (rashodi) manje iskazani za navedeni iznos.

Obrazloženja za provođenje postupaka nabavki usluga kolektivnog osiguranja radnika i nabavke goriva su prihvaćena i inkorporirana u konačan tekst Izvještaja.

Rukovodilac Sektora za javna preduzeća:

Mira Pažin, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Belma Mušinić, dipl.oec., vođa tima

Alida Selimović, dipl.oec., član tima

IV. PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2016. godine
Naziv: Rudnika mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. – Zenica

	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	31.912.750	33.771.787
1	Prihodi od prodaje robe		
2	Prihodi od prodaje učinaka	23.445.696	25.741.764
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	8.184.304	7.728.866
4	Ostali poslovni prihodi	282.750	301.157
II	Poslovni rashodi (od 1 do 8)	51.289.474	50.431.941
1	Nabavna vrijednost prodate robe		
2	Materijalni troškovi	4.590.024	5.084.710
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	37.665.149	35.408.163
4	Troškovi proizvodnih usluga	253.372	311.187
5	Amortizacija	7.431.440	7.790.190
6	Troškovi rezervisanja	718.172	561.063
7	Nematerijalni troškovi	1.484.702	1.291.867
8	Povećanje vrijednosti zaliha robe i učinaka	853.385	15.239
	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)		
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	19.376.724	16.660.154
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	2.882	36.909
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica		
2	Prihodi od kamata		
3	Pozitivne kursne razlike	-	-
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	-	-
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	2.882	36.909
6	Ostali finansijski prihodi	-	-
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	229.251	1.205.763
1	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima		
2	Rashodi kamata	212.966	1.195.763
3	Negativne kursne razlike		
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule		
5	Ostali finansijski rashodi	16.285	10.000
	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)		
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	226.369	1.168.854
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0		
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0	19.603.093	17.829.008
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobiti (od 1 do 9)	603.699	346.596
1	Dobici od prodaje osnovne imovine	25.676	113.903
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina		
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava		
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Dobici od prodaje materijala	1.867	70.061

6	Viškovi		
7	Naplaćena otpisana potraživanja	1.965	2.430
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	-	-
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	574.191	160.202
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	1.290.401	1.979.848
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	38.590	45.185
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina	-	-
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	-	-
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Gubici od prodaje materijala	-	-
6	Manjkovi	-	-
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	-	-
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	383.343	414.562
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	868.465	1.520.101
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)		
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	686.702	1.633.252
	PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	64.509	-
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti osnovne imovine	64.509	-
	RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	86.197	140.363
2*	Umanjenje vrijednosti materijalne osnovne imovine	26	590
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	-	-
4*	Umanjenje vrijednosti zaliha	86.171	139.764
5*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda	133.141	238
6*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda	86.995	265.533
	DOBIT ILI GUBITAK OD NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza		
XIV	Gubitak od neprekinutog poslovanja prije poreza	20.265.337	19.867.918
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA	-	-
1	Porezni rashodi perioda	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja		
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja	20.265.337	19.867.918
	DOBIT ILI GUBITAK OD PREKINUTOG POSLOVANJA		
	Prihodi i dobiti iz osnova prodaje i uskl. vrijednosti imovine namijenjene prodaji i obustavljenog poslovanja	-	970.566
	Rashodi i gubici iz osnova prodaje i usklađivanja vrijednosti	-	2.962.683
	Gubitak od prekinutog poslovanja	-	1.956.117
XVII	Neto dobit perioda		
XVIII	Neto gubitak perioda	20.265.337	21.824.035
B)	OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda		
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda	20.265.337	21.824.035

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.2.2017. godine

Direktor
Nisvet Topalović

Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine
Naziv: Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. – Zenica

		Iznos tekuće godine			5
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	336.181.638	243.405.409	92.776.429	87.894.335
1	Nematerijalna sredstva	41.590	34.659	6.931	15.250
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	320.732.039	233.878.862	86.853.177	81.686.924
3	Investicijske nekretnine	15.394.151	9.491.688	5.902.463	6.178.303
4	Biološka sredstva				
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	13.858		13.858	13.858
6	Dugoročni finansijski plasmani	-	-	-	-
7	Druga dugoročna potraživanja	-	-	-	-
8	Dugoročna razgraničenja	-	-	-	-
	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	303.102.763	152.692.053	150.410.710	150.244.682
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	297.707.100	149.129.497	148.577.603	147.935.603
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	5.395.663	3.562.556	1.833.107	2.309.079
	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA				
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	639.284.401	396.097.262	243.187.139	238.139.017
	II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva	15.865.086	499.149	15.365.937	13.390.301
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	655.149.487	396.596.411	258.553.076	251.529.318
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (1 do 10)	101.698.460			113.044.850
1	Osnovni kapital	207.604.862			198.685.915
2	Upisani neuplaćeni kapital				
3	Emisiona premija				
4	Rezerve	38.612.593			38.612.593
5	Revalorizacione rezerve				
6	Nerealizovani dobiti				
7	Nerealizovani gubici				
8	Neraspoređena dobit				
9	Gubitak do visine kapitala	144.518.995			124.253.658
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli				
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA				
	C) DUGOROČNE OBAVEZE	1.351.954			2.011.981
	D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE				
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)	139.225.756			122.327.039
1	Kratkoročne finansijske obaveze	6.804.862			6.735.436
2	Obaveze iz poslovanja	29.022.634			23.185.095
3	Obaveze iz specifičnih poslova				
4	Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	96.081.189			85.241.574

5	Druge obaveze	843.111			906.316
6	Obaveze za PDV	711.447			596.592
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	5.762.513			5.550.130
8	Obaveze za porez na dobit				
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	910.969			755.147
	G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE				
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)	243.187.139			238.139.017
	II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva	15.365.937			13.390.301
	UKUPNO PASIVA (I+II)	258.553.076			251.529.318

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.2.2017. godine

Direktor:
Nisvet Topalović

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2016. godine
(INDIREKTNA METODA)

Naziv: Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. – Zenica

			IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit (gubitak) za period		-20.265.337	-21.824.035
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	8.318	8.318
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)		
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	7.423.122	7.781.872
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	68.564	75.522
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)		
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)		
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	-64.509	
9	Ukupno (2 do 8)		7.435.495	7.865.712
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	-641.998	3.072.425
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	389.328	452.118
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	-6.981	41.579
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)		
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	1.598.617	2.438.114
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	15.498.390	17.178.289
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)		
17	Ukupno (10 do 16)		16.837.356	23.182.525
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)		4.007.514	9.224.202
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		8.918.948	4.581.804
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	-	-
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		-	-
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	-	-
23	Prilivi iz osnova kamata	+	-	-
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	-	-
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	8.918.948	4.581.804
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		12.317.589	13.334.745
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-	-
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	12.317.589	13.334.745
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-		
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		3.398.641	8.752.941
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)			
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		508.000	923.086
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	-	-
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	457.249	723.086
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	50.751	200.000
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	-	-
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		1.210.497	1.340.357
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-	-

40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	-	1.122.549
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	1.210.497	217.808
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	-	-
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	-	-
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	-	-
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)			
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		702.497	417.271
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		4.007.514	9.224.202
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		4.101.138	9.170.212
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)			53.000
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		93.624	
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		184.187	130.197
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	-	-
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-	-
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		90.563	184.187

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.2. 2017. godine

Direktor:
Nisvet Topalović

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2016. godine
Naziv: Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. – Zenica

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacione rezerve	Ostale rezerve	Akumulir. nerasp. dobit/ nepokriveni gubitak	UKUPNI KAPITAL (2+3+4+5)
1	2	3	4	5	6
1. Stanje na dan 31.12.2014. g.	194.104.111		35.554.509	-102.429.623	127.228.997
2. Efekti promjena u računov.politikama	-	-	-	-	-
3. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2014., odn. 01.01.2015. g.	194.104.111		35.554.509	-102.429.623	127.228.997
5. Efekti reval.materij.i nem.sredstava	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finansijskih sred.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijski izvještaja u dr.valutu prezentacije	-	-	-	-	-
8. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.	-	-	-	-21.824.035	-21.824.035
9. Neto dobiti/gubici prizn.dir.u kapitalu	-	-	3.058.084	-	3.058.084
10. Objavljene dividende i drugi oblici rasp. dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-
11. Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	4.581.804	-	-	-	4.581.804
12. Stanje na dan 31.12.2015.godine, odnosno 01.01.2016. godine	198.685.915		38.612.593	-124.253.658	113.044.850
13. Efekti promjena u rač.politikama	-	-	-	-	-
14. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2015., odn., 01.01.2016. g.	198.685.915		38.612.593	-124.253.658	113.044.850
16. Efekti reval.materij.i nem.sredst.	-	-	-	-	-

17. Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finans.sreds.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-
18. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.	-	-	-	-20.265.337	-20.265.337
19. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	-	-	-	-	-
20. Objavljene divid.i drugi obl.raspodj. dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-
21. Emisija dion.kapit. i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	8.918.947	-	-	-	8.918.947
22. Stanje na dan 31.12.2016. god.	207.604.862		38.612.593	-144.518.995	101.698.460

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.2.2017. godine

Direktor:
Nisvet Topalović

Do okončanja revizije, Nadzorni Odbor nije donio Odluku o usvajanju Izvještaja o radu i poslovanju sa bilansom stanja i uspjeha i podnio Skupštini Društva na usvajanje. U Zabilješkama uz finansijske izvještaje data je izjava da su svi finansijski izvještaji **u značajnoj mjeri** sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i tumačenjima Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde (IASB).